

ศักดิ์ศรี รักไทย 2554: รูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่จากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานที่ให้ความสำคัญค่าทางเศรษฐกิจและเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปรินญาปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ, Ph.D. 237 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการสร้างรูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่ให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและเป็นที่ยอมรับของสังคมด้วยการประเมินความต้องการน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม อุปโภคบริโภคและรักษาระบบนิเวศทำน้ำเพื่อนำมาสร้างทางเลือกในการจัดสรรน้ำรูปแบบต่างๆ ประเมินมูลค่าและวิเคราะห์ต้นทุนผลประโยชน์ (Cost Benefit Analysis) ที่เกิดขึ้นจากการจัดสรรน้ำในแต่ละทางเลือกโดยใช้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio: BCR) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ จากนั้นนำผลที่ได้มาให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดสรรน้ำร่วมให้ข้อเสนอแนะและกำหนดรูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่ที่เหมาะสมสำหรับทุกภาคส่วน

ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่ที่ให้ความสำคัญค่าทางเศรษฐกิจและสังคมยอมรับคือการจัดสรรน้ำที่กักเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานในช่วงฤดูแล้งเฉลี่ย 450-500 ล้านลูกบาศก์เมตรให้กับการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและรักษาระบบนิเวศทำน้ำเฉลี่ย 8-10, 1-2, 200 และ 130 ล้านลูกบาศก์เมตรตามลำดับ ณ อัตราคิดลดร้อยละ 5.47 มูลค่าของ NPV เท่ากับ 21,940.91 ล้านบาท BCR เท่ากับ 14.64 และ IRR เท่ากับร้อยละ 67.28 ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรน้ำใหม่ การบริหารจัดการน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ของเกษตรกรควรเป็นการบริหารจัดการแบบรอบเวร รวมทั้งเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบควรได้รับคำแนะนำในการปลูกพืชฤดูแล้งทดแทนการปลูกข้าวนาปรังอย่างถูกต้องเหมาะสม สนับสนุน ส่งเสริม เผยแพร่การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกวิธีเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้และทำให้เกษตรกรไม่รู้สึกเสียประโยชน์จากการได้รับน้ำในปริมาณที่ลดลง

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถจัดสรรน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานให้สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำด้านต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและคนในสังคมให้การยอมรับร่วมกัน โดยไม่เกิดความขัดแย้ง เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่ายไม่ทำลายสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นรูปแบบการจัดสรรน้ำที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยได้

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก